

Minister Rozwoju i Technologii

Znak pisma: DGC-II.054.5.2024
Warszawa, 18 lipca 2024 r.

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu RP

Dotyczy: interpelacji nr 3221 pana posła Daniela Milewskiego z 10 czerwca 2024 r. w sprawie roli danych w gospodarce cyfrowej

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na interpelację nr 3221 pana posła Daniela Milewskiego z 10 czerwca 2024 r. w sprawie roli danych w gospodarce cyfrowej, przekazuję poniższe informacje:

Ad. 1 Jakie kroki podejmuje rząd, aby zapewnić polskim przedsiębiorstwom dostęp do kluczowych danych niezbędnych do rozwoju gospodarki cyfrowej?

Dostęp do kluczowych danych niezbędnych do rozwoju gospodarki cyfrowej dla polskich przedsiębiorców jest realizowany m.in. poprzez prowadzony przez Ministerstwo Cyfryzacji portal dane.gov.pl, który stanowi centralny punkt dostępu do danych i ich metadanych w Polsce oraz jednocześnie największy integrator danych pochodzących z różnych źródeł, o różnej tematyce i strukturze. Każdy może korzystać z danych portalu w dowolnych celach i bezpłatnie, bez składania wniosków do urzędów. Obecnie w systemie znajduje się ponad 39 000 danych, z czego 555 udostępnionych jest za pośrednictwem interfejsów programowania aplikacji (API). Dostawcami danych w portalu jest administracja rządowa, samorządowa i podmioty prywatne (łącznie 448 podmioty). Zgodnie z rozporządzeniem wykonawczym Komisji (UE) 2023/138 z dnia 21 grudnia 2022 r. ustanawiającym wykaz szczególnych zbiorów danych o wysokiej wartości oraz warunki ich publikacji i ponownego wykorzystywania, dane o najwyższym potencjale społeczno-gospodarczym są udostępniane m. in. poprzez API, bezpłatnie, w formacie nadającym się do odczytu maszynowego oraz – jeżeli to możliwe – do zbiorczego pobrania. Już teraz wiele z tego typu danych jest udostępnianych w portalu dane.gov.pl.

Ad. 2 W jaki sposób rząd zamierza wspierać firmy w inteligentnym wykorzystaniu gromadzonych danych?

Działań i programów wsparcia oraz sposobów zachęcania przedsiębiorców do transformacji cyfrowej, a w tym do wykorzystania gromadzonych danych w zaawansowanych analizach jest bardzo dużo i są one głównie krajowymi instrumentami lub działaniami dofinansowanymi z Funduszy Europejskich. Głównym źródłem wsparcia tych kwestii jest Krajowy Plan Odbudowy i Wspierania Odporności, program Fundusze Europejskie dla Nowoczesnej Gospodarki 2021-2027, regionalne i ponadregionalne programy operacyjne, ale także działania zapisane w Programie Rozwoju Kompetencji

Cyfrowych. Znaczącą część z tych działań ujęto w Planie Droga do Cyfrowej Dekady 2030.

Ad. 3 Czy istnieją plany regulacyjne mające na celu zapobieganie monopolizacji dostępu do danych przez duże korporacje?

Elementy mające na celu ograniczanie monopolu w dostępie do danych przez duże korporacje są zawarte w już przyjętym rozporządzeniu unijnym – Akcie w sprawie danych (Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2023/2854 z dnia 13 grudnia 2023 r. w sprawie zharmonizowanych przepisów dotyczących sprawiedliwego dostępu do danych i ich wykorzystywania oraz w sprawie zmiany rozporządzenia (UE) 2017/2394 i dyrektywy (UE) 2020/1828). Na mocy tego rozporządzenia przedsiębiorstwo wskazane jako strażnik dostępu na mocy art. 3 rozporządzenia (UE) 2022/1925 nie może żądać ani uzyskiwać dostępu do danych użytkownika generowanych w wyniku korzystania z produktu skomunikowanego, usługi powiązanej lub wirtualnego asystenta (art. 5 ust. 3 Aktu w sprawie danych). Na ograniczenie monopolizacji dostępu do danych przez duże korporacje może wpłynąć również stosowanie przepisów rozdz. IV ww. Aktu dotyczącego nieuczciwych postanowień umownych nałożonych jednostronnie na inne przedsiębiorstwo.

Ad. 4 Jak rząd planuje zachęcać małe i średnie przedsiębiorstwa do wykorzystania danych w celu poprawy swojej konkurencyjności?

Plany dotyczące promowania wdrożenia cyfrowych rozwiązań, w tym wykorzystania dużych zbiorów danych będą opisane w Strategii cyfryzacji Państwa <https://www.gov.pl/web/cyfryzacja/strategia-cyfryzacji-panstwa---20-czerwca-br-na-pge-narodowym>, a także są ujęte w Planie Droga do Cyfrowej Dekady 2030 wynikającym z Programu Droga do Cyfrowej Dekady <https://www.gov.pl/web/cyfryzacja/program-polityki-droga-ku-cyfrowej-dekadzie-do-2030-r2> Dokumentem opisującym zbiorczo dostępne narzędzia oraz kierunki cyfryzacji dla firm (MŚP), a powiązany i wynikający z Planu będzie też Program Transformacji Cyfrowej Przedsiębiorstw, nad którego założeniami trwają prace w ministerstwie. W poszczególnych sektorach gospodarki czy technologiach cele opisane są w dokumentach takich, jak: Polityka produktywności 2030 <https://www.gov.pl/web/rozwoj-technologie/strategia-produktywnosci-2031>, czy Polityka dla rozwoju sztucznej inteligencji w Polsce od roku 2020 <https://www.gov.pl/web/cyfryzacja/program-polityki-droga-ku-cyfrowej-dekadzie-do-2030-r2>.

Do działań oraz narzędzi, które promują rozwiązania cyfrowe prowadzonych koordynowanych Ministra Rozwoju i Technologii jest np. Portal Biznes.gov.pl i Konto Przedsiębiorcy z około 400-oma usługami online, pilotaże typu Firma Bezpieczna Cyfrowo, wsparcie doradcze w Europejskich Hubach Innowacji (EDIH). Ponadto przedsiębiorcy mogą uczestniczyć w projektach dofinansowanych z KPO, FENG i korzystać z regionalnych i ponadregionalnych programów operacyjnych na cyfryzację, wsparcie doradcze w akredytowanych ośrodkach innowacji, wsparcie we wdrożeniu technologii, testowania rozwiązań AI, automatyzację i robotyzację czy technologię chmury obliczeniowej.

Ważnym elementem weryfikowania poziomu gotowości przedsiębiorstwa do przyjęcia wsparcia jest Cyfrowa Wyprawka - Test Dojrzałości Cyfrowej i kompendium wiedzy, prowadzona przez Polski Fundusz Rozwoju.

Ad. 5 Czy rząd przewiduje stworzenie narodowej strategii dotyczącej zarządzania i wykorzystywania danych?

Za krajową strategię w zakresie wykorzystywania danych można uznać Program Otwierania danych na lata 2021-2027. Dokument ten określa priorytety administracji rządowej w otwieraniu dostępu do danych a jego celem jest rozwój ekosystemu, w którym duża liczba dobrej jakości danych pozwoli na rozwój innowacyjnych rozwiązań, zwiększy przejrzystość działań organów administracji oraz zwiększy jakość realizowanych badań, przyspieszając postęp naukowy.

Ponadto Ministerstwo Cyfryzacji pracuje aktualnie nad Strategią Cyfryzacji Państwa, w której jednym z elementów są otwarte dane i wymiana danych.

Ad. 6 Jakie środki są podejmowane, aby chronić prywatność obywateli w kontekście coraz większego gromadzenia i wykorzystywania danych przez firmy?

Mając na uwadze zasady ochrony danych, należy podkreślić, że już w momencie tworzenia narzędzi informatycznych można zapewnić przetwarzanie danych za pośrednictwem tych systemów, w sposób zgodny z przepisami o ochronie danych i umożliwiający realizację zasad określonych w RODO, takich jak realizacja praw podmiotów danych czy kontrola nad przetwarzaniem ich danych osobowych.

Główne wytyczne, jak to zrobić, zawarte są w art. 5 RODO, który określa główne zasady ochrony danych: zgodność z prawem, rzetelność i przejrzystość, minimalizacja danych, ograniczenie przechowywania, integralność i poufność (bezpieczeństwo), rozliczalność. Podstawy prawne przetwarzania określone są zaś w art. 6 RODO.

Jeśli te zasady będą przestrzegane i infrastruktura IT będzie z nimi zgodna, a podstawy prawne ich przetwarzania danych osobowych jasno i przejrzysto określone, to stworzony system będzie bezpieczny i przyjazny dla prywatności.

O tym jakie konkretne rozwiązania i środki techniczne oraz organizacyjne wybrać, aby były zgodne z zasadami ochrony danych osobowych, decyduje każdorazowo administrator danych.

Ad. 7 W jaki sposób rząd planuje inwestować w rozwój technologii i infrastruktury potrzebnej do skutecznego przetwarzania dużych zbiorów danych?

Ministerstwo Cyfryzacji w ramach realizacji programu KCPD (Krajowe Centrum Przetwarzania Danych) planuje do końca 2026 r. wybudowanie nowoczesnych i ustandaryzowanych centrów przetwarzania danych (przy wykorzystaniu funduszy z Krajowego Planu Odbudowy). Centra te będą przeznaczone dla systemów teleinformatycznych, rejestrów i ewidencji jednostek administracji państwowej, w celu zapewnienia bezpieczeństwa i ciągłości ich działania oraz świadczenia usług niezbędnych do funkcjonowania państwa. Będą to nowoczesne obiekty, spełniające standardy i normy europejskie (PN-EN 50600) w informatyce, przyjazne dla środowiska naturalnego, energooszczędne i wykorzystujące odnawialne źródła energii.

Z upoważnienia, z wyrazami szacunku

Ignacy Niemczycki

Podsekretarz Stanu

/ kwalifikowany podpis elektroniczny /

Klauzula informacyjna przetwarzania danych osobowych

Zgodnie z art. 13 ust. 1 i 2 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (Dz. U. L 119 z 4 maja 2016 z późn. zm.), zwanego dalej „RODO”, informuję, że:

1. Administratorem Pani/Pana danych osobowych jest Minister Rozwoju i Technologii z siedzibą w Warszawie, przy Placu Trzech Krzyży 3/5, 00-507 Warszawa, e-mail: kancelaria@mrit.gov.pl, tel. +48 222 500 123, adres skrytki na ePUAP: /MRPiT/SkrytkaESP. Wykonującym obowiązki Administratora jest Dyrektor Departamentu Gospodarki Cyfrowej.
2. Jeśli ma Pani/Pan pytania dotyczące przetwarzania Pani/Pana danych osobowych, a także przysługujących Pani/Panu praw, może się Pani/Pan kontaktować z Inspektorem Ochrony Danych w MRiT wysyłając informację na skrzynkę: iod@mrit.gov.pl.
3. Pani/Pana dane osobowe będą przetwarzane w oparciu o art. 6 ust. 1 lit. c) RODO tj. w celu wypełnienia obowiązku prawnego ciążącego na administratorze, na podstawie art. 14 ust. 1 pkt 7 ustawy z dnia 9 maja 1996 r. o wykonywaniu mandatu posła i senatora (Dz. U. z 2022 r. poz.1339 z późn. zm.), w celu udzielenia odpowiedzi na interpelację lub zapytanie poselskie.
4. Odbiorcami Pani/Pana danych osobowych mogą być:
 - organy władzy publicznej oraz podmioty wykonujące zadania publiczne lub działające na zlecenie organów władzy publicznej, w zakresie i w celach, które wynikają z przepisów powszechnie obowiązującego prawa (np. na żądanie sądów, urzędów skarbowych, Prokuratury lub Policji);
 - inne podmioty, które na podstawie stosownych umów podpisanych z MRiT przetwarzają dane osobowe, dla których Administratorem jest Minister Rozwoju i Technologii (np. podmioty świadczące usługi prawne, dostawcy systemów informatycznych i usług IT oraz telekomunikacyjnych, operatorzy pocztowi i kurierzy).
5. Pani/Pana dane osobowe będą przechowywane przez okres niezbędny do realizacji celu ich przetwarzania tj. do chwili załatwienia sprawy, w której zostały one zebrane, a następnie – w przypadkach, w których wymagają tego przepisy ustawy z dnia 14 lipca 1983 r. o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach (Dz. U. z 2020 r. poz. 164 ze zm.) – przez czas określony w tych przepisach.
6. Pani/Pana dane osobowe nie będą podlegać zautomatyzowanemu podejmowaniu decyzji lub profilowaniu.
7. Pani/Pana dane osobowe nie będą przekazywane do państwa trzeciego ani do organizacji międzynarodowych.
8. Podanie danych jest dobrowolne, ale niezbędne do rozpatrzenia i udzielenia odpowiedzi na interpelację/zapytanie poselskie.

9. W związku z przetwarzaniem Pani/Pana danych osobowych przysługują Pani/Panu następujące prawa:
- prawo dostępu do swoich danych oraz otrzymania ich kopii zgodnie z art. 15 RODO;
 - prawo do sprostowania (poprawiania) swoich danych jeśli są błędne lub nieaktualne, zgodnie z art. 16 RODO;
 - prawo do ograniczenia przetwarzania danych zgodnie z art. 18 RODO.
10. W przypadku powzięcia informacji o niezgodnym z prawem przetwarzaniu w Ministerstwie Rozwoju i Technologii Pani/Pana danych osobowych, przysługuje Pani/Panu prawo wniesienia skargi do organu nadzorczego właściwego w sprawach ochrony danych osobowych, tj. Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych, ul. Stawki 2, 00-193 Warszawa.